

УДК 368:338.242

Нечаєва І.А.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

### **РОЗВИТОК СЕКТОРУ СТРАХУВАННЯ ЯК ІНДИКАТОР РІВНЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Світова економіка переживає найглибшу рецесію, відображаючи слабку економічну стійкість. Стійке відновлення потребуватиме нового напрямку, який включас, серед іншого, більше інвестицій у стійку інфраструктуру, цифрову економіку та людський капітал, щоб зробити суспільство придатним для майбутнього та більш інклюзивним. Галузь страхування/перестрахування

має відіграти вирішальну роль, оскільки інвестори/страховики спроможні зміцнювати економіку шляхом співфінансування стійкої інфраструктури, а також як особи, що приймають ризики, здатні забезпечити покриття, яке дозволить домогосподарствам та бізнесу швидко відновитися від шоківих подій.

Рівень розвитку сектору страхування є одним з основних індикаторів рівня розвитку національної економіки оскільки:

- по-перше, залучені у вигляді страхових премій кошти, страховики інвестують в економіку країни. Відповідно до ст. 31 ЗУ «Про страхування» [1] це банківські вклади, цінні папери, що емітуються державою, акції, права вимоги до перестраховиків, грошові кошти на поточних рахунках;
- по-друге, за страховими виплатами, кошти надходять у загальну економіку, оскільки бенефіціари витрачають отримані гроші. Кошти надходять у галузі, які забезпечують заявників товарами та послугами, необхідними для відшкодування понесених збитків;
- по-третє, страхова галузь є джерелом податкових надходжень у державний та місцеві бюджети.

Окрім цього, страхова галузь робить суттєвий внесок у благодійні справи.

Аналіз світового ринку страхування свідчить, що найбільшими темпами розвивається ринок страхування Китаю, а разом з ним та, в значній мірі, завдяки страховому сектору, й економіка країни. За останні п'ять років ринок страхування Китаю виріс у два рази, випереджаючи темпи росту ВВП КНР. В 2017 р. обсяг страхових премій становив більше 3 трлн юанів (\$450 млрд), що дозволило китайському ринку обігнати Японію та стати другим за обсягами ринком [2]

На початок 2020 р. рівень проникнення послуг страхування в економіку Китаю становив 4,3% (+0,08% до 2018 р.). У першій половині 2020 р. даний показник збільшився на 0,73% та досяг 5,95% [3]. Показник проникнення послуг страхування в економіку України (Insurance Penetration ratio) становить незначні 1,4%. Для порівняння, у Європі – 5,0%, в середньому у світі – 6,1% [4], у США – 3% [5]. Лідерами за цим показником страхування є Великобританія (10,7%) та Японія (8,9%) [4].

За прогнозами, частка Китаю в глобальних преміях збільшиться з 11% у 2018 р. до 20% у 2029 р. (в 1980 р. частка Китаю на світовому ринку страхування становила 0%). До середини 30-х років китайський ринок страхування за своїми масштабами зрівняється з американським [6].

Між рівнем добробуту країни, що оцінюється на основі ВВП на душу населення, і часткою страхових премій в сегменті non-life в ВВП існує кореляція, про що свідчать дані страхових ринків провідних країн світу.

Коефіцієнт кореляції Пірсона між цими показниками за період з 2007 по 2018 рр становить 0,89 [7].

Висока кореляція може пояснюватись наступним:

- більш високий рівень ВВП на душу населення може бути обумовлений більш високим обсягом виробничого капіталу в економіці. Страхування цього капіталу створює додаткові премії, зокрема, в корпоративному страхуванні. Відповідно, підвищується частка страхових премій у ВВП - так званий рівень проникнення страхування;

- кореляція може бути пов'язана зі структурою споживання. У міру зростання доходів населення частка витрат на придбання житла та автомобілів, приватну медицину, тощо, зростає прискореними темпами, що призводить до відповідного зростання страхових премій і підвищення їх частки у ВВП;

- рівень добробуту і попит на страхування визначаються також інституційними факторами, такими як відношення до ризику і роллю держави в наданні допомоги постраждалим від стихійних лих.

Отже, страхування відіграє ключову роль у підтримці інклюзивного зростання та стійкості шляхом надання домашнім господарствам та підприємствам засобів для кращого протистояння шоківим подіям. Відновлення стійкості є запорукою стійкого глобального відновлення. І галузь перестрахування / страхування має унікальну можливість використовувати свої фінансові сили, щоб зробити світ більш стійким та справедливим.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Про страхування. Закон України № 85/96-ВР від 07.03.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%-B2%D1%80>.
2. Особенности развития страхового рынка Китая. URL: <https://forinsurer.com/news/19/08/14/37066>.
3. China's insurance penetration rises to almost 6% in H1 2020. URL: <https://www.reinsurancene.ws/chinas-insurance-penetration-rises-to-almost-6-in-h1-2020/>.
4. Біла книга. Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні. URL: [https://bank.gov.ua/admin\\_uploads/article/White\\_paper\\_insurance\\_2020.pdf?v=4](https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_2020.pdf?v=4).
5. Contribution To Gross Domestic Product. URL: <https://www.iii.org/publications/a-firm-foundation-how-insurance-supports-the-economy/driving-economic-progress/contribution-to-gdp>.
6. The Great Pivot East Continues. Swiss Re, Sigma No.3. p.9, 2019. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2019-03.html>.

7. Развитие страхового сектора отражает уровень благосостояния страны. Анализ международной статистики рынков страхования. URL: <https://www.acra-ratings.ru/research/1671>.